

κρίναι του, θέλει φανῇ ὀλιγώτερον ἀμείλιχος, νέους ἐπεμψε πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, προτείναντας τὴν ἐπὶ ὑπερόγκως λύτραις καὶ ἐπὶ τῇ ἀποδόσει ὅλων τῶν Ἀράβων αἰχμαλώτων, ἀπελευθέρωσιν τοῦ Ἀετίου καὶ τῶν συνεργῶν του. Ἀλλ' ὁ Μοτασσέμ εἶχεν ἀληθῶς ἀποθηριασθῇ ὑπὸ τῆς εὐτυχίας του· περιῴρισε καὶ ἐνέπαιξε τοὺς πρέσβεις· ἀπήτησεν, ἐκτός τῶν Μωαμεθανῶν, τῶν εἰς χεῖρας τοῦ Θεοφίλου περιπεσόντων, νὰ τὸν παρὰδοθῇ καὶ ἡ καρδία τοῦ Πέρσου Ναζάρ, ὅς τις, διατελέσας εἰς τῶν ἀρχηγῶν τῆς τελευταίας στάσεως, εἶχε κατακρύψει εἰς τὸν βασιλεῖα ἐκείνου· ἀπήτησε νὰ τὸν παρὰδοθῇ ὁ Μανουήλ, τοῦ ὁποῦν δὲν ἠδύνατο νὰ χωνεύτῃ τὸν φανακισμόν· καὶ ἐνόησε μὲν, ὅτι ὁ ἀντίπαλός του δὲν ἦτο δυνατόν νὰ δεχθῇ ἀξιώσεις τοιαύτας χωρὶς νὰ ἀτιμᾷσθαι ἑαυτὸν, ἀλλὰ, ὡς ἂν εἰσφοδούμενος νὰ ἀνοίξῃ εἰς τὰς ἐλπίδας του καὶ αὐτὴν τὴν πόλιν τῆς ἀτιμίας, ἀποπέμπων τοὺς ἀπεσταλμένους, τοὺς εἶπεν, ὅτι τὰ χρήματα εἶναι ὀλίγα. Ἐξήγγειλεν, ἐπρόσθεσεν, οἱ θεσπευτοὶ ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων τοσοῦτον λαμπρὸν δαῖγμα μᾶς ἔδωκεν ἡ ἄσπλος τοῦ Ἰωάννου Γραμματικοῦ σας πρεσβεία; Ὁ βασιλεὺς σας διὰ νὰ ἀναλάβῃ τοσοῦτον γενναῖον αὐτοῦ ὑπακόου, μὲ προτείνει χρήματα ὀλιγώτερα τῶν ὅσα ἄλλοτε κατισπατάλευσε, διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν κενοδοξίαν του! Ἀς μάθῃ, ὅτι, καὶ ἂν ἤθελε μὲ στείλῃ δι' ἓνα ἱερεὺς τῶν αἰχμαλώτων ὅσα λύτρα δι' ὅλους ὁμοῦ προκρίθῃ νὰ καταβάλῃ, πάλιν δὲν ἤθελον δεχθῇ νὰ τοὺς ἀπελευθερώσω.

Ἡ ἐν Δαζημόνι ἦττα, ἡ καταστροφή τοῦ Ἀμορίου, ἡ σφαγὴ τῶν ἐξακισχιλίων γενναίων ἐκείνων ἀνδρῶν, ἡ καιρίως τρωθεῖσα φιλοτιμία, ἡ συναίσθησις τοῦ ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν τοῦ νὰ παρὰδοθῇ πρὸς ἐπανόρθωσιν αὐτῆς, ὅλας αἱ συμφοραὶ αὐταὶ διὰ τὰς ὁποίας οἱ ὑπάκοοι τοῦ Θεοφίλου, οἱ ἄλλοτε αὐτὸν τοσάκις νικηφόρον χαίρεισαντες, ἀπέδωκαν ἤδη εἰς αὐτὸν τὸ αἰετοπατε θλιβερόν, ἀλλ' εἰς ἡγεμόνα μάλιστα πικρότατον ἐπώνυμον τοῦ δυστυχικοῦ, αἱ ῥαδιουργίαι τῶν εἰκονολατρῶν, περὶ ὧν θέλομεν μετ' ὀλίγον ὁμιλήσῃ, καὶ οἵτινες δὲν ἐσυττέλλοντο νὰ ἀποδίδωσι τὰ ἀτυχήματα ἐκεῖνα εἰς τὴν θεῖαν δίκην, ὅλα ταῦτα εἶχον ἤδη κατασπαρξίξει τὴν εὐγενῆ ἐκείνην ψυχὴν· ἀλλ' ἡ ἰδέα τῶν βλαπτικῶν ὅσας ἐπασχον οἱ συναγωνισταὶ αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους εἰσέωρε ὡς σάρκα τῆς σαρκὸς του καὶ ὡς αἷμα τοῦ αἵματος, καὶ ἡ ἀδυναμία τοῦ νὰ τοὺς ἀπαλλάξῃ, ἐπήγαγον εἰς τὴν τοσοῦτον σπαρχθεῖσαν καρδίαν του, πληγὴν τελευταίαν, ἥτις, ἐπὶ τριετίαν βοήκασα, εἰς πρόωρον κατεβίβασαν αὐτὴν τάφον. Μετὰ τὴν πρώτην ἀγγελίαν τῆς ἀποτυχίας τῶν διαπραγματεύσεών του διήλθε πολλὰς ἡμέρας μονήρης καὶ ἄσιτος· ἡ φωνὴ συζύγου περιπαθῶς ἀγαπωμένης, αἱ περιποιήσεις θυγατρῶν λατρουμένων δὲν ἴσχυον νὰ συγκινήσωσι πλέον τὰ ἀμαυρωθέντα αὐτοῦ αἰσθήματα· ὀδυνηρὰ φλόγῳσις κατεπυρπόλησε μετ' οὐ πολὺ τὰ ἐντόσθιά του καὶ τὸ διὰ χιόνος κατεψυγμένον ὕδωρ, ἐν ᾧ καὶ μόνῳ εὗρισκε παρκαμυθῖον τινά, ἠϋξήσεν ἐτι μᾶλλον τὸ κακόν. (Ἀκολουθεῖ).

Περσίδες Βαυαυδραὶ ἦτοι Ὀρχήστριαι.

Ὁ ἄνθρωπος ἔχει παντοῦ καὶ πάντοτε τὰς αὐτὰς ἀνάγκας καὶ τὰς αὐτὰς ἡδονάς. Ὁ τοιοῦτος ἢ τοιαῦτος πολιτισμὸς τροπολογεῖ τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους καθ' οὓς ἐκπληροῦνται αἱ ἀνάγκαι καὶ εὐχαριστοῦνται αἱ ἡδοναὶ αὗται, ἀλλὰ παντοῦ καὶ πάντοτε αἱ ἐσωτερικαὶ αὐτῶν ἀφορμαὶ εἶναι αἱ αὐταί, τὰ ἐσωτερικὰ ἐλατήρια ὁμοιόμορφα. Παρατηρήσατε λ. γ. τοὺς Ἀσιανοὺς τοὺς καθημένους κύκλῳ, τῆς εἰκονιζομένης ἐνταῦθα Βαυαδρίας καὶ θαυμάζοντας τὴν σκανδαλώδη ὁπώραν χάριν τῶν κινήματων τῆς. Κατὰ τί διαφύρουσιν οὗτοι ἀπὸ τῶν Περσῶν, οἵτινες, κατὰ πᾶσαν ἐσπέραν, τρέχουσιν εἰς τὴν μεγάλην ὄπεραν, πολὺ μᾶλλον διὰ νὰ εὐφρανῶσι τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰς αἰσθήσεις αὐτῶν διὰ τῶν χειρονομιῶν καὶ ποδονομιῶν περιφήμου τινὸς ὀρχηστρίας, ὑπὸ ἐξήκοντα ἢ ὀγδοήκοντα ἄλλων ὑποδεστέρων δορυφορουμένης, ἢ διὰ νὰ τέρψωσι τὴν ἀκοὴν διὰ τῶν αὐρανίων μελωδημάτων τοῦ Μουσέρβερου καὶ τοῦ Δονιζέτου; Ἀμφοτέρω οἱ τοσοῦτον κατὰ τὰ ἄλλα διάφοροι οὗτοι λαοὶ καὶ πολιτισμοὶ κινεῖνται ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀνάγκης τὴν ὁποίαν ἀπανταχοῦ ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται, τοῦ νὰ ἀποτρέψῃ ἐπὶ τινεὶ στιγμᾷ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τῶν μεριμνῶν τοῦ βίου καὶ ν' ἀποβλέψῃ εἰς ἀντικείμενα ἱλαρώτερα· ἀμφοτέρω τὴν αὐτὴν εὐχαριστοῦσιν ἡδονὴν, ἣν ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται ἀπὸ τῶν καλῶν σχημάτων, τὰ ὁποῖα, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ ἐν τῇ δύσει, καὶ ἐν τῇ ἀνατολῇ, δὲν παράγουσι βεβαίως τὰς πλατωνικωτέρας τῶν συγκινήσεων.

Ὁμολογοῦμεν, ὅτι, ὅσοι παχυλώτεροι εἶναι ὁ πολιτισμὸς, τόσοι παχυλώτεροι εἶναι καὶ οἱ ἐξωτερικοὶ τῶν διαχύσεων τούτων τύποι. Εἰς τὴν Ἀνατολήν, ὁ χορὸς ἐκείνος ἀπολήγει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς ἀληθῆ ὄργια. Αἱ Βαυαυδραὶ, αἵτινες χορεύουσι πάντοτε ἀνά μία, γυμνήποδες, ὑπὸ τοῦ ἄσματος ἢ καὶ ἄλλων ὀργάνων συναδεδεμένοι, ἔχουσιν ἄμεσον μετὰ τῶν θεατῶν σχέσιν, καὶ ἀναμιγνύουσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῆς τέχνης των μὲ τὸν ἀπρόσδοκητότερον τρόπον. Ἀναπιδῶσι λ. γ. διὰ μιᾶς εἰς τοὺς ὤμους ἀνθρώπου, παντάπασιν μὴ περιμένοντος τοιοῦτόν τι, καὶ ἵπτανται ἐπ' αὐτοῦ ὀρθοί, ἐξακολουθοῦσαι τὸ ἄσμά των καὶ καγχάζουσαι διὰ τὴν ἀπορίαν ἢ τὸν τρόμον αὐτοῦ· ἢ προσφέρουσιν εἰς ἄλλον ποτήριον οἴνου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν τεθειμένου· ἢ σφενδονίζουσιν εἰς ἄλλον ἄνθρωπον, καὶ εἰς ἄλλον ἐλεγχόν τινά, καὶ εἰς ἄλλον μειδίαμα. Ὑπάρχουσι δὲ εἰδὴ χορῶν ἑτὶ δεινότερα. Ἡ ἐν τῇ εἰκόνι παριστανομένη Βαυαυδρὰ προσεγγίζει ἤδη πολὺ, κατὰ τὸν ἱματισμόν, εἰς τὴν κατάστασιν τῆς προμήτορος ἡμῶν Εὐας· ἀλλὰ πρό τινων ἐτῶν, οἱ κάτοικοι τοῦ Τεχεράν, καταλιπόντες πᾶσαν ἄλλην ἐργασίαν καὶ πάντα δεύτερα θεωρήσαντες, ἐτράπησαν ἐπὶ τὸν θαυμασμόν τοῦ χοροῦ τῆς Μελίσσης. Εἰς τὸν χορὸν τοῦτον, ἡ ὀρχήστρια καρίσταται δαιμονιώσα, ὡς εἰ δεδηγμένη ὑπὸ μελίσσης· ζητεῖ τὰ πονηρὸν ἔντομον εἰς ὅλας τὰς πτυχὰς τῶν ἐνδυμάτων τῆς, καὶ, δυσπιστοῦσα ἐτι,

μετά τὴν ἐπιμελὴ ταύτην καὶ μανικὴν ἔρευναν, ἀπβάλλει αὐτὰ τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου.

Τίποτε τοιοῦτον βεβαίως δὲν συμβαίνει εἰς τὴν Γαλλικὴν ὄπεραν· οἱ θεαταὶ εἶναι ἐπιμελέστατα διαχωρισμένοι ἀπὸ τῶν ὀρχηστριῶν· καὶ ἐκτος ἀνθοδῶσμος τινὸς ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐνίστα, ῥιπτομένης καὶ βλέμματός λαθραίου ἢ μειδιάματος, τὸ ὁποῖον δύνα-

νίσκος ὁ μέχρι τῶν γονάτων μόλις κατερχόμενος, συνδυαζόμενα μὲ τὰ ἐξαίσια ἐκεῖνα ἄλματα καὶ τοὺς τολμηροὺς διαποδισμοὺς, δὲν δικαιολογοῦσι τὴν πρὸ χειροῦ γενομένην παρατήρησιν, ὅτι ὑπάρχουσι καλὺμματα χειρὸνα τῆς γυμνώσεως; Τούλάχιστον εἰμεθα πεπεισμένοι, ὅτι οὐδεὶς τῶν συζύγων ὅσοι συνδέουσι τὰς συζύγους των, εὐδείς τῶν πατέρων ὅσοι

Περίδες Παυδάριαι ἦτοι Ὀρχήστραι.

ται τυχὸν νὰ ἀπαντήσῃ εἰς αὐτὴν, αἰθὴρ ὅλος φαίνεται διαχωρίζων τὸν ἀκτινοβόλον οὐρανὸν ἀπὸ τοῦ ἐπιγείου αὐτοῦ θαυμαστίου. Προστούτους εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ ἱματισμὸς τῶν ὀρχηστριῶν ἐκεῖνων δὲν ἔχει τὴν ἀφέλειαν τῆς τελευταίας περιόδου τοῦ χοροῦ τῆς Μελίσσης. Ἐλλ' ἄρα γε αἱ στεναὶ καὶ σαρκύχρεαι περισχιλλῶες τὰς ὁπίας φοροῦσι, καὶ ὁ λεπτὸς χιτω-

ἄγουσι τὰς θυγατέρας των εἰς τὰ θεάματα ταῦτα, ἢ θελεν ἐπιτρέψει εἰς αὐτὰς νὰ παρασταθῶσι τοιοῦτοτρόπως ἱματισμένοι, οὐχὶ δημοσίᾳ, ἀπαγε! ἀλλ' οὐδ' ἐνώπιον τῶν οἰκείων καὶ φίλων, ἵνα τελέσωσι τινὰ τῶν ἀκροσφαλῶν ἐκεῖνων γυμνασμάτων. Καὶ ὁμῶς οἱ αὐτοὶ ἄνθρωποι τρέχουσι μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων, νὰ θαυμάσωσιν εἰς τὰ θεάτρα ὅ,τι ἤθελον ἀ-

ποτροπιασθῇ ἐν τῇ οἰκίᾳ· ἀπαράλλικτως, καθὼς ἀκούομεν τερπόμενοι, εἰς τὰ δράματα καὶ εἰς τὰς κωμωδίας, διαλόγους, ἢ ἐλέπομεν εὐφραϊνόμενοι σκηνῶν τῶν ἐποίων οὐδ' αὐτήκοοι, οὐδ' αὐτόπται ἠθελίμεν ἀνεχθῇ νὰ γίνωμεν εἰς τὰς ἐστίας ἡμῶν. Ἰ Πῶθεν συμβαίνει ἡ διαφορὰ αὕτη μεταξὺ τῶν δημοσίων καὶ τῶν ιδιωτικῶν διασκαδάσεων; Πῶς ἐξηγεῖται τοῦτο, τὸ ν' ἀποκρούωμεν κατ' ἰδίαν, ὅτι ἐνώπιον γυλιᾶδων ἀνθρώπων θαυμάζομεν; Καὶ δὲν ἐπανεργεῖ ἄρα γε ἡ τοῦ ἐξωτερικοῦ βίου τοσοῦτον ἀλλοτρία ἐκείνη ἀτμοσφαῖρα, εἰς τὴν ἀλλοίωσιν τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐσωτερικοῦ βίου; Ἢ λύσις τῶν σπουδαίων τούτων ζητημάτων δὲν ἀνήκει εἰς τὴν Πανδώραν, τότε μᾶλλον ὅσῳ, κατὰ τοῦτο τουλάχιστον, εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐγένεν ἀκόμη οὔτε ἀνατολῇ, οὔτε δύσει. Καὶ ἡ μὲν ἀξίωσις ἡμῶν, ὅτι ἀνήκομεν εἰς τὸν ἐσπερίον πολιτισμὸν, ἀπέκρουσεν ἀπὸ τῶν παραλίων μας τὰς Βαυαδέρας, ἡ δὲ πενία μας ἀπέτρεψεν ἄχρι τοῦδε ἀπ' ἡμῶν τὰς περισσευομένους ἀρχηγετρίας, ὥστε, καὶ ἐντυχθα, ὥς εἰ. πολλά, ἐπὶ αἰώρας τινὲς ἰστάμεναι σωζόμεθα. Ὅτι ὅμως οφείλομεν νὰ παρκτηρήσωμεν, εἶναι, ὅτι, ὅσῳ καὶ παρτευρέθημεν εἰς τὴν Γαλλικὴν ὁπεραν, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ μὴ ταλανίσωμεν τὴν ὀλίγην σύνεσιν τῶν Ἑλλήνων γονέων, οἵτινες πέμπουσι τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς Παρισίους, ἐπὶ τῷ λόγῳ δῆθεν τοῦ νὰ σπουδάσωσι ἢ νὰ τελειοποιήσωσι τὴν σπουδὴν αὐτῶν. Φαντασθῆτε τοὺς δυστυχεῖς αὐτοὺς νέους, ἄλλο ἐφόδιον μὴ ἔχοντες εἰμὴ τὴν περιέργειαν τῆς ἀπειρίας ἢ τὴν ἀπειρίαν τῆς περιεργείας, ῥιφθέντας αἰφνης ἐν τῷ μέσῳ τῆς Βαβυλωνος ἐκείνης, τῆς ὁποίας πᾶν βῆμα μίαν κρύπτει παγίδα. Ἐγνωρίσαμεν κεφαλὰς τῶν ὁποίων αἱ τρίχες ἐλευκάνθησαν ἢ καὶ ὅλως ἀπεδήμησαν, μετὰ κόπου δηνηθείσας νὰ ἐξέλθωσι σῶαι ἀπὸ τοῦ κυκεῶνος ἐκείνου. Ἰ Τί δὲ συμβαίνει εἰς τὰς μελαίνας καὶ πυκνὰς κύμας; τὸ ὑπαθέτετε.

Ἀλλ' ἰδοὺ ἡμεῖς μακρὰν ἀπὸ τὰς Βαυαδέρας· ἄλλοι θέλουσιν εἰπεῖ πολλά πλησίον. Ὅπως δὴ ποτε, κατὰ τοὺς ἐτυμολόγους, ἡ λέξις βαυαδέρα παράγεται ἀπὸ τοῦ Περσικοῦ βαίγερ, ὁπερ σημαίνει γυναῖκα τερψίθυμον. Ἰπάρχουσι δ' ἐν Περσίᾳ καὶ ἄρρενες ὀρχησται, οἱ καλούμενοι ρεγκάλαι ἢ σουϊμόναι, ἀνάλογοι τῶν τσεγκίδων τῆς Τουρκίας, ἥτις ὅμως ἐξ ἐπαγγέλματος ὀρχουμένης γυναῖκας δὲν ἔχει, ἐνῶ εἶναι βέβαιον, ὅτι, ἂν ᾔηται ἐξάπαντος ἀνάγκη νὰ ὑπάρχωσι δημόσιοι ὀρχησται, τὸ ἐπάγγελμα προΐηκε πολὺ μᾶλλον εἰς τὸ θῆλυ ἢ εἰς τὸ ἄρρεν γένος. Τὴν ὀλίγην συνήθειαν τῆς δημοσίας ὀρχηστικῆς σεμνότητος ἀναπληροῖ μέχρι τινὸς παρὰ ταῖς γυναιξὶν ἡ χάρις, ἐνῶ ἡ θεὰ τοῦ πρὸς ἐπιτηδεύειν ἀλλομένου ἀνδρός ἐμπνέει πάντοτε ψυχρότητα τιν. Τοιαύτην τουλάχιστον ἐντύπωσιν μᾶς ἐπροξένησαν οἱ ὀνομαστότεροι ὀρχησται τῆς Εὐρώπης· τοῦτο δὲ καὶ δι' ἄλλους πολλοὺς εὐκαταλήπτους λόγους, καὶ διὰ τοῦτο ἰδίως, ὅτι ἡ ἐναγώνιος τῶν ποδῶν ἀσκήσις ἐξογκώνει εἰς ὑπερβολὴν τὰ νεῦρα τῶν μηρῶν καὶ τῶν περιαικίδων αὐτῶν χωρῶν, οἱ δ' ὀρχησται δὲν φέρουσιν, ἐπὶ τῶν σωματοχρόων καὶ στενῶν περισκελίδων, τὸν χιτωνί-

σκον τὸν ὁποῖον περιβάλλονται αἱ κυρίαι.

Εἶχον δὲ καὶ οἱ προπάτορες ἡμῶν δραματικούς χοροὺς, δηλαδὴ χοροὺς ἀποτελοῦντας μέρη συστατικὰ τοῦ δράματος, ἀπαράλλικτως σχεδὸν καθὼς συμβαίνει σήμερον εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ ἰδίως εἰς τὴν Γαλλίαν· καὶ ὁ μὲν χορὸς τῆς τραγωδίας, ἐκαλεῖτο ἐμμέλεια, ὁ δὲ τῆς κωμωδίας, κύρδαϊ (ὅχι πολλὰ σεμνός), ὁ δὲ τοῦ σατυρικοῦ δράματος, σίκινγρις. Ἀλλὰ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὁ χορὸς εἶχεν ἄλλον ἢ παρ' ἡμῖν χαρακτῆρα, πολὺ σπουδαιότερον δηλαδὴ, διότι, ὥς παντα τὰ λοιπὰ, συνεδέετο μετὰ τοῦ δημοσίου βίου, καὶ ἰδίως μετὰ τὴν πολεμικὴν ἀσκήσιν καὶ μετὰ τὴν θείαν λατρείαν. Ἐνόπλιοι χοροὶ ἦσαν, πρὸ πάντων, ἡ πυρρίχη, ἡ χειρονομία, ἡ πρόλις, ἡ κούρεια, ἡ κωμαστική, ὁ ἐπισημὸς κλπ. Ἱεροὶ δὲ χοροὶ ὁ ἐπιλήριος, τὸ γαλλικὸν ὄρχημα, ὁ τετρακώμος εἰς τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους κλπ. Ἀλλ' ὑπῆρχον δὲ καὶ ἄλλα ἄπειρα δημοσίων καὶ ιδιωτικῶν χορῶν εἶδη, κατὰ τὰ διάφορα φύλα καὶ ἐπαγγέλματα, κατὰ τὰς διαφορὰς ἡλικίας καὶ κοινωνικὰς τάξεις· ἡ καρνατίς, ἡ ποδίκρα, ὁ σάτυρος, αἱ ἐαλκάδαι, χορὸς παιδῶν, ὁ ὄρμος, χορὸς τῶν ἐφήβων καὶ τῶν παρθένων, ὁ ἰθυμβός, ἡ διποδία, ἡ βίβασις (καθ' ἣν ἔδει ἀλλεσθαι καὶ ψάσειν τοῖς ποσὶ πρὸς τὰς πυγὰς) ἡ κίδαρις, ὁ ἀλητήρ, ὁ βαυκισμός (ἄδράτις ὄρχησις καὶ τὸ σῶμα ἐξυγραίνουσα), κλπ. κλπ. Κατὰ δυστυχίαν (!) τῶν χορῶν τούτων δὲν γνωρίζομεν εἰμὴ τὰ ὀνόματα· ἀλλὰ ὁ δεινός, τὸν ὁποῖον παρ' ὀλίγον ἐλησμονήσαμεν νὰ σημειώσωμεν, ἦτο βεβαίως τὸ σημερινὸν βάλις. Τὰ δὲ ἐκλακτίσματα, τῶν γυναικῶν ἦν ὄρχήματα· ἔδει γὰρ ὑπὲρ τὸν ὄμιον ἐκλακτίσαι (πρᾶγμα ὅχι εὐχερές)· τὴν δὲ λαμπροτέραν (οὐσιαστικὴν, ὅχι ἐπιθετον) ὠρχοῦντο γυμνοὶ σὺν αἰσχρολογία.

Ἀλλ' ἂν καὶ ὁ χορὸς, ὥς προείπαμεν, εἶχε παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἄλλην ἢ παρ' ἡμῖν σπουδαιότητα, φαίνεται ὅμως ὅτι καὶ παρ' αὐτοῖς οἱ πέρα τοῦ μετρίου ἐπιτηδεύμενοι περὶ τοῦτο ἄνδρες, πολλὴν δὲν ἀπελάμβανον ὑπόληψιν. Ὁ πολυθρύλλητος τῶν Σικυωνίων τύραννος Κλεισθένης εἶχε θυγατέρα καλουμένην Ἀγαρίστην, τὴν ὁποίαν ἠθέλησε νὰ δώσῃ σύζυγον εἰς τὸν ἀριστον τῶν Ἑλλήνων. Ὄθεν, νικήσας εἰς τὰ Ὀλύμπια, τεθρίππῳ, ἐκήρυξεν εἰς τὰ παριστάμενα αὐτόθι πλήθη, ὅτι, ὅστις Ἑλλήνων ἀξιοὶ νὰ γίνῃ γαμβρὸς τοῦ Κλεισθέους, αἶε ἐλθῇ εἰς Σικυῶνα ἐν τὸς ἐξήκοντα ἡμερῶν ἢ καὶ πρότερον. Ἐννοεῖται, ὅτι προσῆλθον οἱ ὀνομαστότεροι ἐπὶ πλούτῳ, κάλλει καὶ γένει, δώδεκα ἢ δεκατρεῖς, δὲν ἐνθυμούμαι ἀκριβῶς πόσοι· καὶ μεταξὺ αὐτῶν οἱ Ἀθηναῖοι Μεγακλῆς ὁ Ἀλκμαίωνος καὶ Ἰπποκλείδης ὁ Τισάνδρου. Μετὰ ἐνὸς ἔτους δοκιμασίαν, ὁ Κλεισθένης ἐνόμισεν, ὅτι προτιμότεροι τῶν ἄλλων ἦσαν οἱ ἀπ' Ἀθηνῶν ἐλθόντες, καὶ ἐκ τούτων πάλιν ὁ Ἰπποκλείδης, διὰ τε τὰ προσωπικὰ αὐτοῦ προτερήματα καὶ διὰ τὴν πρὸς τοὺς ἐν Κερύνθῳ Κυψελίδας σχέσιν. Ἐλθούσης τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ πενθερὸς ἐμελλε νὰ ἀπαγγεῖλῃ τὴν ἐκλογὴν, ἣν οὐδεὶς ἐτι ἐγίνωσκεν, ὁ Κλεισθένης ἔθυσεν βουὴς ἑκατὸν, εὐωχῆσας τοὺς τε μνηστῆρας καὶ τοὺς Σικυωνίους πάντας. Μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον ἤρχισαν οἱ

μνηστῆρες νὰ ὁμιλῶσι περὶ μουσικῆς, καὶ, προϊούσης τῆς πόσεως, ὁ Ἰπποκλείδης, ἐθουσιασθεὶς, διέταξε τὸν αὐλητὴν ν' αὐλῇ καὶ ἤρχισεν νὰ χορεύῃ, καὶ ἐφαίνετο πολλὴν ἔχων περὶ τῆς τέχνης αὐτοῦ ὑπόληψιν. Ὁ Κλεισθένης, βλέπων ὅλα αὐτὰ, ἤρχισεν νὰ ἀνησυγῇ. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ Ἰπποκλείδης, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ζαλιζόμενος, εἶπε να φέρωσι τράπεζαν καὶ, κομισθεὶς τῆς τραπέζης, ἀνέβη ἐπ' αὐτῆς καὶ ἤρχισεν νὰ χορεύῃ Δακωνικὰ σχήματα· ἔπειτα δὲ ἄλλα Ἀττικὰ καὶ ἐπὶ τέλους, μὴ εὐχαριστούμενος εἰς ταῦτα, στηρίξας τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν τράπεζαν καὶ τινάζας τοὺς πόδας εἰς τὸν αἶρα, ἐχειρονόμησε τοῖς σκέλεσιν ἐξαισίως. Τότε ὁ Κλεισθένης, ὅστις ἔτι ἀπὸ τῶν πρώτων καὶ δευτέρων ὀρχήσεων εἶχε ψυχρανθῇ πρὸς τὸν μνηστῆρα τοῦτον καὶ εἶχεν ἀποφασίσαι νὰ μεταβάλῃ ἐκλογὴν, ἀλλὰ κατεῖχε ἑαυτὸν, μὴ θέλων νὰ ἐκραγῇ, ἰδὼν ἤδη αὐτὸν χειρονομοῦντα τοῖς σκέλεσι, δὲν εἰμπόρεσε νὰ κραταθῇ, καὶ, εἰς τὴν Τισάνδρου, ἀνέκραξε μετ' ὀργῆς, ἀπορχήσατό γε μὴν τὸν γάμον α, δηλαδὴ ἔχαιες, φίλατα, τὴν νύμφην, ἐξ αἰτίας τῆς μεγάλης περὶ τὸν χορὸν ἐπιτηδεύτητος. Ὁ δὲ Ἰπποκλείδης ἀπήντησεν, « οὐ φροντὶς Ἰπποκλείδη. » Ἡ ἱστορία δὲν ἀναφέρει, ἂν καὶ ἀφοῦ διελύθη ἡ μέθη του, τὴν αὐτὴν εἰδείξαι φιλόσοφον ἀδιαφορίαν.

Νεώταται πολιτειογραφικαὶ περὶ τῆς Ἀρκτῶς Ἀμερικῆς εἰδήσεις.

Αἱ ὁμοσπονδοὶ πολιτεῖαι τῆς Ἀρκτῶς Ἀμερικῆς ἐπιχειροῦσι, κατὰ πᾶσαν δεκαετίαν, τὴν ἀπαριθμῆσιν τῶν κατοίκων αὐτῶν, καὶ δαπανῶσι, πρὸς διεξαγωγὴν τῆς ἐργασίας ταύτης χρήματα οὐκ ὀλίγα. Εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ 1850 ἔτους, τὴν πρὸ μικροῦ συμπληρωθεῖσαν καὶ δημοσιευθεῖσαν, ἰδὼν πᾶν ἔκτατον ἐκατομμύριον καὶ διακόσιαι πεντήκοντα χιλιάδες φράγκων, τοσοῦτον λόγον ἀξίας θεωροῦσι τὰς εἰδήσεις ταύτας. Τοῦτο μᾶς ἐνθάρμυσεν, ὅτι, φιλόπονος τις ἄνθρωπος παρ' ἡμῖν ἠθέλησε νὰ ἀναλάβῃ πρὸ τίνος οἴκουθεν τὸν ἀγῶνα τοῦ νὰ συλλέξῃ πολιτειογραφικὰς εἰδήσεις περὶ τῶν διαφόρων τῆς Ἑλλάδος ἐπαρχιῶν, ἀλλὰ ἐνόμισεν συγχρόνως ἀπαραίτητον νὰ ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν τοῦ τότε ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ὄθεν, προσελθὼν ἐπὶ τούτῳ πρὸς αὐτόν, τὸν ἐνεχείρησε τὴν ἀναφορὰν του καὶ τὸν εἶπεν, εἰς δύο λέξεις, « τί περιέχει ἡ αἴτησις, πεποιθὼς, ὅτι πλεονέκτημα ἀνάπτυξις περὶ ἐπιχειρήματος τοιοῦτον χρησίμου καὶ αὐτοδικοιολογήτου εἶναι περιττὴ. Ἀλλὰ πόσον ἐξεπλάγη, ὅτε ὁ ὑπουργὸς τὸν ἤρώτησεν, εἰς τί εἰμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ τὸ βιβλίον τὸ ὑποῖον μελετᾷ νὰ ἐκδώσῃ! Ὁ λόγιος ἄνθρωπος ἐθεώρησε ματαίαν πᾶσαν εἰς τοιαύτην ἐρώτησιν ἀπόκρισιν, καὶ ἀναλαβὼν τὴν αἴτησιν, χαιρετίσας καὶ φορέσας τὸν πῖλόν του, ἀπῆλθε, καταλιπὼν τὸν ὑπουργὸν ἀπορῶντα διὰ τὴν ἰδιωτοπρίαν τοῦ υποβαλόντος τὴν πρότασιν ἐκείνην καὶ μέχρι

τῆς σήμερον βεβαίως ἀγνοοῦντα τίς ἢ ἐξ αὐτῆς ὠφέλεια. Τὸ καθ' ἡμᾶς δὲ, ἐπειδὴ φρονοῦμεν, ὅτι οἱ ἀναγνώσται τῆς Πανδώρας ὄχι μόνον τὰς περὶ Ἑλλάδος πολιτειογραφικὰς εἰδήσεις ἠθέλων, θεωρήσει διδακτικωτάτας, ἀλλὰ μετὰ πλείστης περιέργειας διεξέρχονται καὶ τὰς περὶ ξένων χωρῶν, μάλιστα χωρῶν, αἰτινες, οὐ πρὸ πολλοῦ ἀναλαβούσαι τὴν αὐτονομίαν, ὅσημέραι θαυμασίως προϊόνται, ἐνομήσαμεν καλὸν νὰ περιλάβωμεν ἐνταῦθα τὰ κεφαλαιωδέστατα πορίσματα τῆς ἐπισήμου ἐκθέσεως περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ὁμοσπονδίων πολιτειῶν τῆς Ἀρκτῶς Ἀμερικῆς.

Εἶναι γνωστὸν μετὰ πόσον παραδόξου ταχύτητος αὐξάνει ὁ πληθυσμὸς τῶν πολιτειῶν αὐτῶν, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἀνέλαβον τὴν ἀνεξαρτησίαν. Ὁ πληθυσμὸς οὗτος, ὅστις, περὶ τὰ τέλη τῆς προηγουμένης ἐκατονταετηρίδος μόλις συνέκειτο ἐκ 2,000,000 ψυχῶν, ἐν ἔτει 1820 συνεποσοῦτο ἤδη εἰς 10,050,000· ἐν ἔτει 1830, εἰς 13,243,407· ἐν ἔτει 1840, εἰς 17,069,453· καὶ τῇ 1 Ἰουνίου 1850, ὅτε ἐγένετο ἡ προκατεῖνη τελευταία ἀπαρίθμησις, εἰς 23,346,301. Εἶναι δὲ καὶ τοῦτο μάλιστα λόγου ἄξιον, ὅτι ἡ αὐξήσις αὕτη, προϊόντος χρόνου, ἀποβαίνει βαρύνουσα, οὐχὶ ἀσθενεστέρη. Ἰδίως δὲ ἡ ἀναλογία τῆς ἐπιδόσεως, ἀπὸ τῆς 1 Ἰουνίου 1840 μέχρι τῆς 1 Ἰουνίου 1850, εἶναι πολὺ μεγαλητέρα ὅλων τῶν προηγουμένων δεκαετηρίδων, ἐκτὸς τῆς ἀπὸ τοῦ 1800—1810 μεσολαβήσασας· διότι εἰς μὲν τὴν τελευταίαν ταύτην περίοδον, ὁ πληθυσμὸς πῦξεν κατὰ 36 καὶ 45/100 τοῖς ἑκατόν, ἀπὸ δὲ τοῦ 1840 μέχρι τοῦ 1850, κατὰ 36 καὶ 1/4 τοῖς ἑκατόν. Ἡ δὲ δεκαετής αὕτη ἀναλογία, εἰς ἐτησίαν ἀναγομένη, δίδει κατὰ μέσον τὸν ὅρον 4 περίπου τοῖς ἑκατόν, ἥτοι ὀκτάκις ἢ ἐννεάκις πλεονέκτημα ἢ εἰς τὴν Γαλίαν. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἰς τὴν Γαλίαν ὁ πληθυσμὸς αὐξάνει βραδύτερον ἢ οὐ μόνον ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν Ῥωσίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν Αὐστρίᾳ καὶ ἐν Πρωσίᾳ.

Οὐδὲν ἥττον πιθανώτατον εἶναι, ὅτι, ἐντὸς τῆς σαράκοντα ἐνιαυτῶν, ὁ πληθυσμὸς τῶν ὁμοσπονδίων πολιτειῶν τῆς Ἀρκτῶς Ἀμερικῆς θέλει ὑπερτερῆσαι τὸν ὅλον τῆς δυτικῆς Εὐρώπης πληθυσμόν, εἴαν περιορίσωμεν ταύτην εἰς τὴν Ἀγγλίαν, Γαλίαν, Βελγίαν, Ὁλλανδίαν καὶ Ῥωσικὴν Χερσόνησον, διότι ὁ πληθυσμὸς εἶναι ἀκόμη ἀραιότερος εἰς τὰς πολιτείας ἐκείνας. Ἡ ὅλη τῆς Ἀμερικανικῆς ἐπικρατείας ἐπιφάνεια, ἡ ἤδη ἀπὸ μιᾶς θαλάσσης μέχρι τῆς ἄλλης ἐκτετατωμένη, σύγκειται 1) ἀπὸ 31 πολιτειῶν· 2) ἀπὸ χωρῶν ὀργανισμένων μὲν, μὴ ἀποτελουσῶν ὅμως ἐτι ἰδίαν πολιτείαν, ἀλλ' ἐξαιτωμένων ἀπὸ τῆς κεντρικῆς ὁμοσπονδίας κυβερνήσεως· 3) ἀπὸ χωρῶν ἐρήμων καὶ ἀνοργανιστῶν· ὁ μέσος ὅρος λοιπὸν τῶν κατοίκων εἰς τὰς 31 πολιτείας εἶναι 15½ κατὰ πᾶν τετραγωνικὸν μίλιον, ἥτοι 6 κατὰ πᾶν τετραγωνικὸν χιλιόμετρον· ὁ δὲ μέσος ὅρος τῆς ὅλης ἐπικρατείας, περιλαμβανομένων δηλαδὴ οὐ μόνον τῶν πολιτειῶν καὶ τῶν ὀργανισμένων χωρῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐρήμων καὶ ἀνοργανιστῶν, καταβαίνει εἰς 7 καὶ 1/5 κατὰ πᾶν τετραγωνικὸν μίλιον, ἥτοι ὀλιγώτερον τῶν 3 κατὰ πᾶν τετραγωνικὸν χιλιόμετρον· ἐνῶ εἰς τὴν